

నిబంధనల ప్రకారం భూ సమస్యల పరిష్కారానికి చర్యలు : సీఎసీల్స్

కమిషనర్ లోకేష్ కుమార్

సత్కమేవ జయతే - రాజన్న సిర్కిల్లరాజున్న నీరిసిల్ల : భూభారతి వట్టం నిబంధనల ప్రకారం భూ సమస్యల పరిష్కారానికి చర్యల శిఖీసాలని బీచ్ కమిషనర్ అథ ల్యాండ్ అస్ట్రిన్స్ట్రీచ్ కుమార్ తెలిపారు. ఈ మేరక మంగళవారం సీఎసీల్స్ లోకేష్ కుమార్ రెపెన్యూ సదుస్తల్ని వచ్చిన దరఖాస్తు పరిష్కారం లాడపు కలెక్టర్లోని వీచియొ కాస్ట్రేట్ ద్వారా సమితీంచారు. ఈ సంస్థగా చీటి కమిషనర్ అథ ల్యాండ్ అస్ట్రిన్స్ట్రీచ్ కుమార్ హాస్టల్స్ తూ.. రెపెన్యూ సదుస్తలో భూ సమస్యల పరిష్కారానికి వచ్చిన దరఖాస్తుల క్రెడిట్లు పరిషీలించి.. భూభారతి చట్టం నిబంధనల ప్రకారం వేగంగా పరిష్కారించి క్రూపించేయాన్నారు.

సత్కుమేవ జయతే - ప్రాదరాబాద్ ప్రాదరాబాద్ : పోలవరం-బనకచ్చర లింక్ ప్రాజెక్టు విషయంలో అంద్రప్రదేశ్ కు తెలంగాణ ప్రభుత్వం పాకిష్మింది. బనకచ్చరపై చర్చించే ప్రస్తుతి లేదిని సుప్పం చేసింది. ఈ మేరకు కేంద్ర ప్రభుత్వానికి లేఖ రాశింది. ఈ నెల 16న ధీల్లో కేంద్ర మంత్రి సమకూంలో ఇరు రాష్ట్రాల ముఖ్యమంతులు సమావేశంలో బనకచ్చరపై చర్చించాలని అంద్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం సింగల్ ఎజండా ఇచ్చిన విషయం తెలిసిందే. ఈ నేపథ్యం బనకచ్చర అజెండాపై తెలంగాణ ప్రభుత్వం అభ్యర్థం వ్యక్తం చేసింది. ఎలాంటి అనుమతులు లేని బనకచ్చరపై సీఎంల సమావేశంలో చర్చించాలనిన అవసరం లేదని పేర్కొంది. కృష్ణ నదిపై పెండింగ్ ప్రాజెక్టులకు అనుమతులు పోంచాగు గీగించి ప్రాక్టికలూకా జాఫీగు కేంద్రాన్నా అంచెంద్రాన్మా ప్రాజెక్టిలోని

ఆపులీకే కృష్ణాపై పెండింగ్‌లో ఉన్న ప్రాజెక్టులకు అనుమతులు, నీటి కేటాయింపులు, గతంలో కేంద్రం ఇచ్చిన హామీ ప్రకారం పాలమూరు, డిండి ప్రాజెక్టులను జాతీయ ప్రాజెక్టులగా గుర్తించడం, తుమ్ముడి హామీ వద్ద నిర్మించిన ప్రాణిాత ప్రాజెక్టుకు 80 టీవిసీల నీటి కేటాయింపుతో పాటు ఏఫీసీ సాయం, ఇప్పంటా వద్ద 200 టీవిసీల వరద జలాల వినియోగానికి కొత్త ప్రాజెక్టు నిర్మాణం తదితర అంశాలతో ఇప్పటికే ఎజెండాను పంచించింది. ఏపీ ఇచ్చిన బనకచర్చ ఎజెండాకై అభ్యుత్తరం వ్యక్తం చేస్తూ మంగళవారం ఉదయం కేంద్రానికి మరో లేఖ రాశింది.

బధపారం జరుగుస్తు సమవేశంలో బనకచర్చపై చర్చించాల్సిన అవసరం లేదని అందులో స్పష్టం చేసింది. బనకచర్చపై జీవ్ ఎవంబీ, సీడబ్యూసీ, ఈవీ తీప్ అభ్యుత్తరాలు తెలిపాయని, ఇప్పటివరకు ఆ ప్రాజెక్టుకు ఎలాంటి అనుమతులు లేవంటూ పూర్తి వివరాలను లేఖలో ప్రసాపించింది. అందుకే చట్టాలను, ట్రైబ్యూనల్ తీర్చులన్నీ ఉల్లంఘించే బనకచర్చ ప్రాజెక్టుపై చర్చించాల్సిన అవసరం లేదని ఉటంకించింది. గోదవరి-బనకచర్చ లింక్ ప్రాజెక్టుపై చర్చించడం అనుచితమని వెల్లిడించింది. ఇలాంటి చర్చలు కేంద్ర ప్రభుత్వ నియంత్రణ సంస్థల విశ్వసనీయతను దెబ్బతీస్తాయని పేర్కొంది.

వరి నాట్య వేసుకునేడట్లా..?

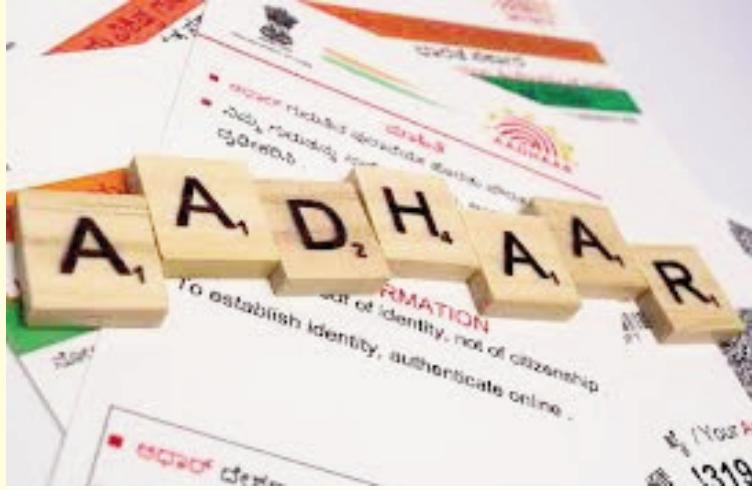
సత్కృతేవ జయతే - ఖమ్మం ఖమ్ముం : కాలం నెత్తిమీదికి వచ్చినా పరుణి కట్టక్కం లేకపోవడంతో పరి నాట్లు వేసుకునేది ఎట్లు, పంటలు పండించేది ఎట్లు అని ఖమ్మం రూర్ల మండల తైతులు ఆందోళనకు గురవుతున్నారు. సాధారణంగా మండలంలోని ఘేదన ప్రాంత గ్రామాల తైతులు జ్యల్లు అర్థ మాసంలో పరి నాట్లు పనులు జోరుగా సాగిస్తుంటారు. ఇప్పటికే మండలంలోని చింతపరిశ్శీలనాపురం, ఆర్కోడు, ఎంబి పొలం, మంగళగూడం, కస్తూర్పండా, కావిరాజగూడం, తీర్మాల తద్దితర గ్రామాల తైతులు పరి నారుపడులు పోసుకుని పొలాలు దమ్ము చేసుకునేందుకు సిద్ధంగా ఉన్నారు.

పోసుకున్న వరి నారుమల్లు ఈతకు రావటంతో ఆస్తుడాతలు అందోళనకు గురవుతున్నారు. పోసుకున్న వరి నారు మడులకు సాగునీరు అందించడమే గగనమవుతుందని ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. దీంతో నిత్యం పంట పొలాల వద్దకు వచ్చి ఆకాశం వైపు చూడడం అస్వాధాతల పంతులుంది. ఎలగిలి పునాస పంటలను సాగు చేసుకున్న రైతులు వాళీని కాపాడుకునేందుకు అపర బీగ్రథ ప్రయుత్తం చేసున్నారు.

అప్పుడ్వుటు కురుస్తన్న కొద్దిపాటి జల్లుల సహాయంతో పత్తి చేలలో పాటు చేస్తున్నారు. సకాలంలో వరి నాట్లు పడితేనే ఆశించిన దిగుబడులు వస్తాయని, అలస్యంగా వారి పొలాలు సాగుచేస్తే చీడపీడల ఇబ్బంది తప్పదని దైత్యులు వాపోతున్నారు. మరో వారం, పడి రోజుల్లో వరి నాట్లు పడితేనే బయలు పడతామని, లేకపోతే మరోమారు స్వల్పకాలిక విత్తనాలను నారుమడులుగా పోసుకోవాల్సి వస్తుందని పేర్కొంటున్నారు. గతేడాది అతివ్యప్తి కారణంగా మున్సేరు, ఆకేరు వాగులు పొంగడుంతో చేతికొచ్చిన పొలాలు వరదల పాలయాయని, ఈ ఏడాది అనావ్యప్తి, ఆశించిన వరదపొతల లేకపోవడంతో మరోమారు ఇబ్బందులు వడుతున్నామని దైత్యులు ఆవేదన చెందుతున్నారు. **శ్రామాల్ఫో** వ్యవసాయ కూలీలకు సైతం పనిలేకపోవడంతో వారు సైతం నిరాక నిష్పత్తాలకు గురైతున్నారు.

పీల్లల ఆధార్ను అవ్డెట్ చేయండి..

తెల్లిదండ్రులకు ఉదాయ్ విజపీ..!

ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತे - ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾದರಾಬಾದ್ : ಏಡು ಸಂಪತ್ತರಾಲು ನಿಂದಿನ ಪಿಲ್ಲಲ ಆಧಾರ್ಲೋ ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸಮಾಚಾರಾನ್ವಿತ ಅವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಚೇಯುದಂ ಕೀಲಕಮನಿ ಭಾರತ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗುರ್ತಿಂಪು ಪ್ರಾಧಿಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಪೇರ್ಕೊಂಡಿ. ಪಿಲ್ಲಲ ತತ್ವಿದಂಡುಲು ಆಧಾರ್ನು ಅವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಚೇಯಲನಿ ಎಲಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಅಂದ್ ಸಮಾಚಾರ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಮಂತ್ರಿತ್ವ ಶಾಖೆ ಮಂಗಳವಾರಂ ಸೂಚಿಂಚಿಂದಿ. ಈ ಮೇರುಕು ಮಂತ್ರಿತ್ವಶಾಖೆ ಓ ಪ್ರಕಟಣನ್ ಜಾರೀ ಚೇಸಿಂದಿ. ತತ್ವಿದಂಡುಲು, ಸಂರಕ್ಷಕುಲು ಎವರೈನ್ ಆಧಾರ್ ಕೆಂಪ್ರಾನಿಕಿ ವೈಲ್ ಪಿಲ್ಲಲ ಆಧಾರ್ ವಿವರಾಲನು ಅವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಚೇಯವಚ್ಚಿನ ಪೇರ್ಕೊಂಡಿ. ಇದು ಸಂಪತ್ತರಾಲ ಕಂಬೇ ತಕ್ಕುವ ಯರುಸು ಉನ್ನ ಪಿಲ್ಲಲು ಉಂಟು ಫೋಲ್, ಪೆರು, ಪುಟ್ಟೀನ ತೆದೀ, ಜೆಂಡರ್, ಚಿರುನಾಮ್ರಾ ವಂಂತಿ ವಿವರಾಲನು ಮಾತ್ರಮೇ ಆಧಾರ್ಲೋ ಸಮಾದು ಚೇಸ್ತಾರನಿ ಪೇರ್ಕೊಂಡಿ. ಪಿಲ್ಲಲ ವೆಲಿಮುದ್ರಲು, ಪರಿಸಿನ ತಿಂಡಿಕೆಗಳನಿ ಚೆಪ್ಪಿಂದಿ.

సత్యమేవ జయతే

అబ్బవృద్ధి సంక్షేప పథకాలు లబ్బిదారులకు అందేలా అధికారులు సమానమయింతో పనిచేయాలి...

ಕರ್ನಾಟಕ ಪರ್ಯಾಯ

ಕೊಂಡ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ್ ರೆಡ್ಡಿ...

సత్యమేవ జయతే వికారాబాద్ జిల్లా... : కేంద్ర, రాష్ట్ర
 ప్రభుత్వాలు అమలు చేస్తున్న అభివృద్ధి, సంక్లేషు
 పథకాలను అధికారులు అందరు సమన్వయముతో
 పనిచేసి లభిదారులకు అందించాలని చేపణ పార్లమెంట్
 వర్షాను కొన్ని రీతికాలంలో

సభ్యులు కొండా విశ్వశ్వర్ రెడ్డి అన్నారు.
 మంగళవారం కలెక్టర్ కార్యాలయంలోని సమావేశము
 హోలు నందు జిల్లా అభివృద్ధి సమన్వయ మరియు
 పర్యవేక్షణ కమిటీ (దిశ) సమావేశం నిర్వహించారు.
 ఈ సందర్భంగా విద్య, వైద్య గ్రామీణ నీటి సరఫరా,
 వ్యవసాయం, గ్రామీణ అభివృద్ధి, బ్యాంకర్లు, పంచాయతీ
 రాజు, శిఖ సంక్షేపము, శౌర సరఫరాలు, పరిశుమలు, పతు
 సంవరక, వెట్లర్లీ, మిషన్ బగీరథ, రూరల్ వాటర్
 సప్లై, నెపసల్ ప్రైవే, గృహ నిర్మాణ శాఖ, మార్కెటీంగ్,
 అటవీ, ఆర్గిపస్స్, ఆర్ అండ్ బి, మునిపల్ శాఖ ల
 అధికారులతో వారు చేపట్టిన పసులపై సమీక్షించారు.
 ఈ సందర్భంగా ఎం.పి. కొండా విశ్వ శ్వర్ రెడ్డి

మాట్లాడుతూ, బ్యాంకర్లు జిల్లాలో కేటాయిచిన లక్ష్మిం
మేరకు అన్ని రంగాలకు విరివిగా రుణాలను
అందించాలన్నారు. వచ్చిన దరఖాస్తులన్నింటినీ పరిపురించే

విధంగా పంట రుణాలు, ప్రాధాన్యత, ప్రాధాన్యేతర రంగాలకు విరివిగా రుణాలు అందించాలని సూచించారు. గ్రామీణ అభివృద్ధి క్రింద జిల్లాలో 1,86 ,179 లక్షల జాబ్ కార్డ్లు జారీ చేయడం జరిగిందన్నారు. గత మూడు మాసాలుగా ఉపాధి హామీ పథకం కింద పని దినాలు కల్పించి రోజుకు రూ. 307/- రూపాయలు చొప్పున మొత్తం 91.83 కోట్ల రూపాయలను కూలీలకు దినసరి భత్యం అందించడం

ప్రజా సమస్యల పట్ల నిర్ద

సత్యమేవ జయతే - మహాశ్వరం
 మహాశ్వరం : మహాశ్వరం ని యొజకవర్గంలోని బడంగిపేట్ల
 మన్మిషల్ కార్యార్థమ్ పరిధిలోని గుర్తంగూడ, మామిడిపల్లి
 మల్లాపూర్లో జరుగుతున్న అభిఘ్యది పసులపై మాజీ మంత్రి,
 మహాశ్వరం ఎమ్మెల్చే పి సబితా ఇంద్రారెడ్డి సమీక్ష సమావేశం
 నిన్నప్పించారు.
 ఈ సందర్భంగా ఆమె మాట్లాడుతూ.. పెండింగ్లో ఉన్న అభిఘ్యది
 పసులపై అధికారులను నిలదీశారు. ప్రజలు ఎదుర్కొంటున్న
 సమస్యలపై అధికారుల సుంచి స్పందన లేకపోవడంపై ఆమె తీవ్ర
 అసంతృప్తి వ్యక్తం చేశారు. ప్రజలు ఇబ్బందులు పదుతుంటే, పనులు
 నత్తినడకన సాగడం ఏమిటని ప్రశ్నించారు. అధికారులు
 బాధ్యతాయామితంగా వ్యవహారించాలని చురకలు పెట్టారు. దైనేణి
 వ్యవస్థ, సిసి రోడ్సు, స్ట్రీట్ లైట్సు, మంచినీటి సరఫరా, ఎన్వెన్డిషన్
 నాలు వంటి కీలక అంశాలపై సమగ్ర నివేదిక ఇప్పాలన్నారు.
 నాణ్యత ప్రమాణాలను పాచించకుండా నిర్మల్భంగా వ్యవహారిస్తే
 చర్యలు తప్పమన్నారు. నాణ్యతకు తిలోదకాలు ఇస్తున్నట్టులు
 ఆరోపణలు పసున్నాయని ఆమె మాడిపడ్డారు. అసంహృతిగా ఉన్న
 పసులను త్వరగా పూర్తి చేయాలని ఆదేశించారు.
 స్థానిక ఎన్నికలు పెట్టానికి ప్రభుత్వం భయపడుతోంది%
 %స్థానిక సంస్థల ఎన్నికలు పెట్టికొపడం వల్లనే పాలన వ్యవస్థలు
 అనేక సమస్యలు ఉత్సవు ఆవుతున్నాయని ఎమ్మెల్చే అన్నారు. స్థానిక
 ప్రజాపతినిధులు ఉంటే త్వరగా సమస్యలు పరిష్కరించడానికి
 అవకాశం ఉంటుండన్నారు. దైనేణి, స్ట్రీట్ లైట్ ల సమస్యను
 పరిష్కరించలేని స్థితిలో మున్మిషల్ ఉండని ఆమె అందోళన వ్యక్తం
 చేశారు. కాలసీల సుంచి అనేక సమస్యలు వస్తున్నాయని ఆమె
 పేర్కొన్నారు. కమిషనర్ ప్రత్యేక అధికారిపై ఆధారపడితే ప్రత్యేక

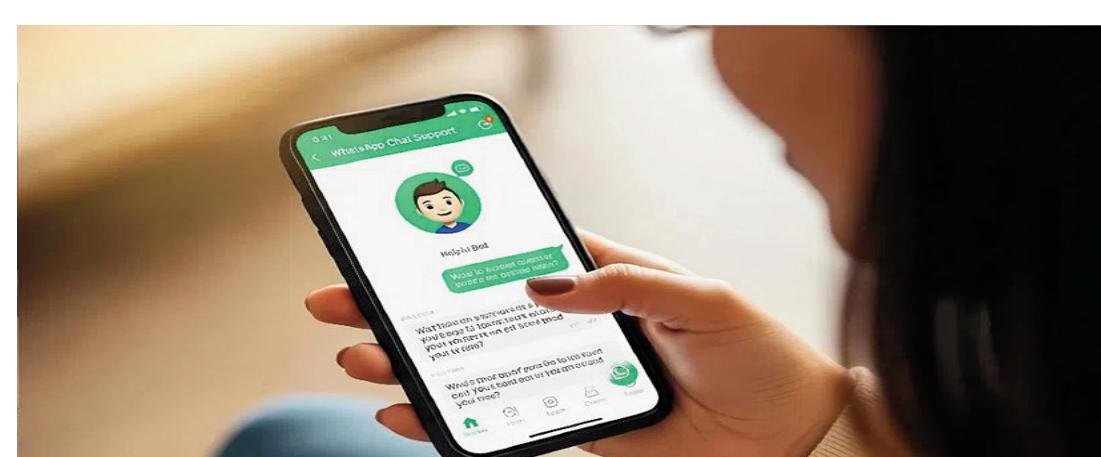
యూజర్లకు గుడ్న్యూస్.. త్వరలో కొత్త సపోర్ట్ చాట్ ఫీచర్సు తీసుకురానున్న వాటావ్..!

అధికారి ఎప్పుడు పస్తారు ఎప్పుడు పోతారు ఎవరికి తెలియదన్నారు. ఎప్పరైసీ పనుల కోసం అనుమతి ఎవరు నుంచి తీసుకోవాలో తెలియని పరిశీలి వెర్పాడిందన్నారు. స్టేనిక సంప్తిల ఎన్నికలు నిర్వహించాలని ఆమె డిమార్ట్ చేశారు. - మున్సిపాలిటీలను, కార్బోర్స్ పఫ్ఫను గ్రేటర్ లో విలీనం చేయకూడదు నగర శివారు ప్రాంతాలలో ఉన్న మున్సిపాలిటీలను, కార్బోర్స్ పఫ్ఫను గ్రేటర్ లో విలీనం చేసే ప్రతిపాదనను ప్రభుత్వం విరమించుకోవాలన్నారు. శివారు మున్సిపాలిటీలను గ్రేటర్ లో కలపడం వలన ప్రజల హాలిక సమస్యల పరిపాలనానికి ఇఱ్పంది అవుతుందన్నారు. మున్సిపాలిటీలను గ్రేటర్ లో కలాపాలని ఎవరిని అగ్రగార్డ్ లైటీగ్రాంచాల్రు, జిసల్సిగ్రాం లో నూచిపార్క్ లో నూచి

దన్నారు. లేకపోవడం వలన మున్సిపాలిటీలలో సమస్యలు కోవాలో పేరుకపోతున్నాయని అన్నారు. ముఖ్యమంత్రి దగ్గరనే మున్సిపల్ శాఖ మంత్రి ఉండటం వలన సమస్యలు చర్చించడానికి పీలు లేకుండా పోయిందన్నారు. ముఖ్యమంత్రి సమయం ఇస్తాలో ఎవరో తెలియదన్నారు. మున్సిపాలిటీలను గైటాల్డ్ కలుపుతారు, ఎన్నికలు నిర్వహిస్తారు తెలియని అయిమయ పరిశీలి నెలకొస్తుది అన్నారు. ఈ సమీక్ష సమావేశంలో మున్సిపల్ కమిషనర్ సరస్వతి, డిఱ్ వెంకట్, మేనేజర్ నాగేశ్వరరావు, ఆర్టో వేటారోపాల్ రాణి, ఏఱ హరీష్, ఏవో అరుణ, టీపీఎస్ కిరణ్, పర్క్ ఇన్స్పెక్టర్లు, రాకేష్, వినయ్, కళ్యాణ్, యాదగిరి యాదగిరి, అధికారులు తదితరులు పాలున్నారు.

యేవ జయతే - ప్రాదరూబాద్ ప్రాదరూబాద్ : ఐటివెన్ రాజరకు వాట్సాప్ మరో కొత్త ఫీవర్సు అందుబాటులోకి ఎక్కువచ్చింది. స్పెషల్ సపోర్ట్ చాట్ ద్వారా ఏపి యూజర్లు అడిగిన శ్వలకు సమాధానాలు ఇవ్వున్నాడి. ఈ కొత్త ఫీవర్ వాట్సాప్ ఆప్ తాజా వెర్డులోకి రాగా.. రాబోయే వారాల్లో మిగతా రాజరండరికి అందుబాటులోకి తీసుకురాబోతున్నది. ఈ సపోర్ట్ కోసం మొదట వాట్సాప్ సెట్టింగ్లోకి వెళ్లాలి. అందులో హెల్ప్ నైన్లై క్లిక్ చేయాలి. అందులో హెల్ప్ సెంటర్ బటన్ నైన్లై క్లిక్ చేసే వాట్సాప్ ఆన్ పై క్లిక్ చేసి యాక్స్స్ నే చేయచ్చు. డాంతో యూజర్లు కారిక వాట్సాప్ సపోర్ట్ భాతా అని నూచించే మెటా వేరిషైడ్ బ్లాక్ తో కొత్త చాట్ ఏండో ఓపెన్ అపుతుంది.
చాట్లో యూజర్లు అదిగే ప్రశ్నలన్నిటికి సమాధానాలు ఇస్తుంది. సమాధానాలన్నీ ఆర్థిఫిషియల్ ఇంపెలిష్మెంట్ మాత్రమే జనర్లే త్వరితంగా అయితే, ఈ సమాధానాల్లో కొన్ని తప్పు, లేదా అనుచిత సూచారం ఉండవచ్చని నోటిఫికేషన్ వస్తుంది. ప్రతి సమాధానం దట ఇండికేటర్, టైమ్స్పోంప్ పైతం ఉంటుంది. అయిగారూలు తమ సమస్యలను నేరుగా టెక్స్ దారా,

ఉంటుంది. ప్రతి చాటకు ఒక సపోర్ట్ టీకెట్ నెంబరు కూడా ఇస్తారు. ఈ ఫీవర్ తరువగా అడిగి ప్రశ్నలకు సమాధానం ఇచ్చేందుకు ఉండుటకు విషయాలు ఉన్నాయి. అందుల్లో ఒకటి ప్రశ్న కాంటా కాంటా అనుభూతి కొరకు ఉన్నది. అందుల్లో ఒకటి ప్రశ్న కాంటా కాంటా అనుభూతి కొరకు ఉన్నది.

ଲ୍ୟୋର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପଚାର ପରିଷଦ ପରିଷଦ ପରିଷଦ ପରିଷଦ ପରିଷଦ ପରିଷଦ ପରିଷଦ

మధ్యతరగతి జీవితం.. బాధ్యతల బందిథానా. చదువు, పెళ్లి, కుటుంబం, పిల్లలు, చదువులు, వాళ్ల వివాహాలు, అంతలోనే రిటైర్మెంట్. ఆ పరుగులో పడిపోయి నాలుగు గోదలే ప్రపంచంగా బఱికేస్తారు. అసలునిసినలు ప్రపంచాన్ని దర్శించే అవకాశమే ఉండదు. అరవై తర్వాతభోలెదంత తీర్కిరిక ఉన్నా.. ఎక్కడికీ వెళ్లాలనిపించదు. 'ఓపిక లేకపోవడం అనేది ఓ మానసిక జాడ్యుం. మీరు ప్లాన్ చేసుకోండి. మేం తీసుకెళ్లాం' అంటున్నారు కొండరు టూర్ ఆపరేటర్లు. మధ్యతరగతి జీవితం.. బాధ్యతల బందిథానా. చదువు, పెళ్లి, కుటుంబం, పిల్లలు, చదువులు, వాళ్ల వివాహాలు, అంతలోనే రిటైర్మెంట్. ఆ పరుగులో పడిపోయి నాలుగు గోదలే ప్రపంచంగా బఱికేస్తారు. అసలునిసినలు ప్రపంచాన్ని దర్శించే అవకాశమే ఉండదు. అరవై తర్వాతభోలెదంత తీర్కిరిక ఉన్నా.. ఎక్కడికీ వెళ్లాలనిపించదు. 'ఓపిక లేకపోవడం అనేది ఓ మానసిక జాడ్యుం. మీరు ప్లాన్ చేసుకోండి. మేం తీసుకెళ్లాం' అంటున్నారు కొండరు టూర్ ఆపరేటర్లు, సీనియర్ సిద్ధిజన్స్కు పెస్సుస్లు వస్తుంటాయి. ఎంతోకాంత పొదువు సొమ్మాన ఉంటుంది. లేనిరల్లా, ఉత్సాహమే. ఆ ఒక్కటి అందించగలిగితే.. అరవైలలో ఇరవై వాళ్లేస్తుంది బాక్సర్ వేసుకుని, బ్యాంక్షప్పాంక్ తగిలించుకుని టూర్కు సిద్ధం అవుతారు. ధీళ్లికీ చెందిన సీనియర్ వరల్డ్ అనే సంస్క ఆ వయాదిక యాత్రికులకు టూర్ ఆపరేటర్గా వ్యవహరిస్తుంది. రంగురంగుల చేపలు, పగొలా దిజ్యులతో కనువిందు చేసే సముద్ర గర్జుంలో ఈదులాడటం అంటే కలు ప్రపంచంలో అడుగుపెట్టడమే. కాకపోతే.. సాహస విన్యాసాలు చేయడం, పర్వతాలను అభిరోహించడం పెద్దలకు తలకుమించిన పనిలా అనిపిస్తుంది. అంతరిస్తే ఎందుకని.. ఏ కాశీయాత్రకో పరిమితం అవుతారు. ఇంద్రుడు అదంతా గతం వ్యధులను సుదూర పర్వతినలకు తీసుకెళ్లడానికి, వారికి సాహసకృత్యాలను పరిచయం చేయడానికి కొన్ని సంస్థలు తమవంతు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించాయి. వాటిలో ధిల్లి సమీపంలోని గురుగ్రామకు చెందిన నీనియర్ వరల్డ్ ప్రముఖమైంది.

దీన్ని రాహుల్ గుప్తా, ఎంపీ దీపు అనే జంట ఆంత్రప్రేమ్యార్జున్ ప్రారంభించారు. మొదటల్లో సంస్క సేవలు అన్తైన్లో వ్యధులకు జీవనుడై చిట్టాలు అందించడానికి, అవసరమైన వస్తువులు సరఫరా చేయడానిలే పరిమితం. క్రమంగా యాత్రలకు విస్తరించారు. తొలి ప్రయాణికులు ధీర్ఘ వార్షవ్యులైని.. కెక రిష్టి, ఆయన భార్య సుధ. ఇద్దరూ 70లలో ఉన్నవాళ్లే. రిష్టి

ఆర్టీ ఉద్వీగి కావడంతో క్షణం కూడా తీరిక ఉండేది కాదు. దీనితో ఆ దంపతులు తరచూ తమ పర్యటనలను వాయిదా వేసుకునేవారు. ఆ వెలితిని తీర్చుకొనేదుక రిభీ రిలైస్‌రెంట్ తర్వాత. సీనియర్ పరల్స్‌ను ఆర్టియంచారు. గడజిన రెండేంబ్లో మాచుసొర్లు ప్రపంచాన్ని చుట్టూచూరు ఇద్దరూ. సీనియర్ పరల్స్ ఇప్పటివరకు 200కు పైగా ట్రైప్పులు వేసింది. వీళిలో భాటాన్, ఇండోనేసియా, సింగహర్, కెన్యా సహ పాతిక విదేశాలు ఉన్నాయి. సుధూర ప్రయాణాలు పెద్దలకు నవాలే.

ఓ వయసుకు వచ్చాక ఏదో ఒక ఆరోగ్య సమస్య వారిని ఇఖ్యందివెడుతూ ఉంటుంది. అందుకే, పర్యాటక బృందం బగోగులు చూసుకోవడానికి ఓ నిపుణుడైన కేర్ మేనేజర్ ఉంటాడు. ‘ఎన్నో ఏండ్ నుంచే కలలుగా మిగిలిపోయిన యాత్రా స్వప్నాలను నిజం చేయడమే మా లక్ష్యం. ప్రయాణికుల భద్రత మా తూలి ప్రాధాన్యం’ అంటారు సీనియర్ పరల్స్ సహ-వ్యవస్థాపకురాలు దీపు. ఇటీవలి పర్యటనలో ఒక యాత్రికుడికి కొలాలంపూర్లో గుండెపోటు వచ్చింది. టూర్ మేనేజర్ అతని సంరక్షణ

బాధ్యతలు తీసుకున్నాడు. ప్రాణాలనూ కాపాడాడు. ఇప్పటివరకు 5,000 మంది పెద్దలు సీనియర్ వరల్డ్ సేవలను వినియోగించుకున్నారు. చార్టీలు.. ఐదు రాతులకు ఒక్కరికి 50,000 రూపాయాల నుంచి చార్టీలు నొదలవుతాయి.గురుగ్రామ్లో 2006లో ఓ టెలికాం కంపనీలో పనిచేస్తున్నప్పుడు.. దీపు, గుప్త తొలిసారి కలుసుకున్నారు. ఇద్దివి ఒక రకం ఆలోచనలు. పెద్దలు తమ జీవితాన్ని తమకు నచ్చినట్టు, ఎవ్వరి మీదా అధారపడుండా గదిపేట్టు ఓ ప్రాజెక్ట్ డిజైన్ చేయాలని భావించారు. తమ కార్పొరేట్ బాధ్యతలను సమస్యలుం చేసుకుంటానే పెద్దల కోసం పనిచేసే దిగాగా అడుగులు వేళారు. సాధరణంగా పయసు మీద పడుతున్న కొణ్ణి శారీరక, మానసిక సమస్యలు చుట్టుపుడతాయి. ఇట్లే కుంగుబాటుకు లోనువుతారు. కాబట్టి, పెద్దలు వ్యాధీన్ని భారంగా భావించకుండా, దాన్నో సానుకూలమైన మార్పుగా భావించేలా.. తమ సేవలను అందుబాటులోకి తెచ్చారు. వారికి సమ్మక్తమైన సేవలను అందిస్తూ మస్తనలను చూరగొన్నారు. అలా సీనియర్ వరల్డ్ను ఫేన్బాక్టో అనుసరించే వారి సంఖ్య రోజురోజుకూ పెరుగుతూ వచ్చింది. ఇప్పుడు దాదాపు మాడు లక్ష్మిలకు చేరుకుంది.దీపు, గుప్త తమ సంశోధన ఎక్స్‌ప్రైన్, ఎంగేజ్, ఎస్ట్ప్రోల్, ఎంజాయ్ అనే నాలుగు ‘తల ల చుట్టూ నిర్విమంచకున్నారు. అన్నట్టు వీరికి సీల్వర్ వింగ్స్’ అనే యావ్ కూడా ఉంది. దీని ద్వారా విఫిథ ఆయ్ట్రైన్ సేవలు అందిస్తున్నారు. ఇందులో పజిట్స్, క్రిష్టల్, ఫిట్స్సెన్ చిట్టాల్, ధ్యానం, ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన వీడియోలు ఉంటాయి. అలా వ్యాధులుమానసికంగా, శారీరకంగా ఆరోగ్యంగా ఉండేలా తమవంతు ప్రయుత్సుస్తున్నారు. సామాజికంగా చురుగ్గా ఉండేందుకు సాయిపడుతున్నారు. మలిసంద్యలో ఉన్నపూరికి.. ప్రపంచం ఎంతో అందమైందని చెప్పే ప్రయత్నం చేసుకున్నారు. ‘ఇలాంటి సంశోధలు అందుబాటులో ఉంటే మన సంశయాలన్నీ పక్కన పట్టేసి ప్రతి కొన్నాన్ని పరిపూర్జించచేయాలి అస్సాదించచేయచ్చు’ అంచారు గురుగ్రామ్కు చెందిన 70 ఏండ్ల పరిమితీల్లో భరల్. ప్రయాణాలు మనిషికి కొత్త గాలిని పరిచయం చేస్తాయి. కొత్త జ్ఞానపకాలను మూటగట్టి ఇస్తాయి. ఈ దశలో వయాధికులకు కావలసింది కూడా ఆ కొద్దిపాటి మార్పే.

ఈ రహదారి ప్రపంచపు ఎనిమిదో లింత'

లైట్లి కొండల నదుమ మలుపులు తీరుగుతూ పొత్తున్న 1300 కలోపిట్లద
 పొడవున్న కారకోరం రహదారి... కేవలం రవాణాకు మాత్రమే కాదు.
 సాహసాలు చేయాలనుకునే వారికి, ప్రకృతిలోకి పరుగులు తీయాలనుకునే
 వాళ్ళకు స్పృగతం పలుకుతోంది. పర్వతాల మీదుగా వచ్చే చల్లటి గాలి కారు
 విండోలో నుంచి దూసుకొచ్చి మొహనిచ్చి తాకుతోంది. పర్వతాల
 సమూహం మధ్య సుంచి కారు వెళుతోంది. నది
 వేసవిలోనూ భూమికి 7వేల మీటర్ల ఎత్తులో ఉన్న
 కొండ అంచుల మీద మంచు దట్టంగా
 అల్లుకుండి. హిమానీనదాల సుంచి వస్తున్న
 నీరు నదిలోని జలపరాలకు కొత్త శక్తిని
 అందిస్తోంది. పెకిస్టాన్లో అత్యంత
 ఎత్తైన హంజా లోయక షాంగ్రిలా
 అని ట్రిపిట్ నవలా రచయిత జేమ్స్
 హిల్స్ మంచి వేరే పెట్టారు.
 నేను కారకోరం బైవే మీదుగా
 ప్రయాణిస్తున్నాను. ప్రపంచంలోని
 అద్భుతమైన రాతి ఘలకాల మధ్య
 సుంచి వెళుతుండి రహదారి. దీన్ని
 ప్రపంచ ఎనిమిదో వింతగా
 భావిస్తుంటారు. ఈ రోడ్మీద
 ప్రయాణించాలనేది చాలా మంది
 కల. ఇది ఒకప్పుడు సిల్వర్ డూల్ బాగం.
 ఈ మార్గానికి శతాబ్దాల క్రితమే
 పూర్వీకులు పునాదులు వేకారు. అయితే
 1978 వరకూ అంతగా అస్థిత్వంలో లేదు.

మూలులని ప్రజల జీవన విధానం, వారి సంప్రదాయాలు ఈ ప్రాంతాన్ని మరింత ప్రత్యేకంగా మారుస్తున్నాయి.

పెన్నియాంగ్ - అప్పానిస్తాన్లోనీ వభాన్ కారిడార్ మధ్య గిల్లిత్ బాల్టిస్ట్ర్స్ ప్రాంతంలో పొదలు అల్లుకుపోయినట్టు కనిపించే హంజావ్యాంగ్ భోగ్ లీక్ కారణాల వల్ల 20వ శతాబ్దిం వరకూ ప్రపంచానికి దూరంగా ఉంది. మొదట్లో బురుపో, వాఫి తెగలకు అవాసంగా ఉన్న ఈ ప్రాంతానికే ప్రత్యేకమైన భాష, సంగీతం, సంస్కృతి, సంప్రదాయం ఉన్నాయి. అవి ఇక్కడే తప్ప పాకిస్తాన్ కానీ, ప్రపంచంలో మరే ప్రాంతంలోనూ కనిపించవు. కారకోరం ప్లైవ్ ప్రారంభించిన తర్వాత ఈ ప్రాంతం మీద ప్రతికూల ప్రభావం మొదలై, ఇక్కడి పర్యావరణాన్ని ధ్వంసం చేసింది. అంతే కాకుండా ఇక్కడిన్న తెగల్లో నుంచి అనేకమంది తమ సంప్రదాయ జీవితాన్ని వదిలేసి కొత్తరక్షణ వాటిని అలవాటు చేసుకున్నారు.

వసంత కాలానికి స్వాగతం వలుకుతూ స్థానికలు కొన్ని రోజుల పాటు చేసుకునే గియానీ పండగలో బాగంగా సంప్రదాయబద్ధమైన దుస్తలు ధరించడం తగిపోయింది.

అయినప్పటి కొంతమంది మాత్రం హంజావ్యాలీ సంపదాయాన్ని
కాపాడేదుకు గట్టిగా కృషి చేస్తున్నారు. విజయసగర సాప్రాజ్యం: ద్రష్టిగా
భారతంలో చిట్టచివరి హిందూ సాప్రాజ్యం ఎలా పతనమైంది? తళ్లికోటు
యుద్ధంలో నలగురు సుల్చానులు వెక్కెన్న ఎలా ఓడించారు
నా ప్రయాణంలో మొదటి మజిలీ అల్లిట్ గ్రామం. ఈ ఊరిలో 11 వందల
ఎళ్ళ బైబిలిన పరిత్ర ఉన్న కోటు నాటి సంస్కృతిని చాటి చెబుతూ సగర్పంగా
నిలబడి ఉంది. ఇక్కడన్న ఓ కెఫ్ఫేలో సంగీత కళాకారుడు ముజిబ్ రుజిక్ను
కలిశాను. కార్కోరం పర్వత లైటీలో 7788 మీటర్ల ఎత్తున్న రకపోతి.
7266 మీటర్ల ఎత్తున్న డిరెన్. మంచు కవ్వుకున్న ఈ శిఖరాల మధ్య కెఫ్ఫే
ఉంది. కెఫ్ఫేకు కొంచెం దూరంలో లెయివ్ లార్సన్ మ్యాజిక్ సెంటర్ ఉంది.
హంజావ్యాలీలో తరతూలుగా పశున్న సంప్రదాయ సంగీతాన్ని తర్వాతి
తరానికి నేర్చిస్తోంది. మేము సంగీతం మీద ఆధారపడ్డాం, ఎందుకంటే
జీవితంలోని ప్రతీ అంశంలోనూ సంగీతం ముడిపి ఉంది. మీరు

వ్యవసాయం చేస్తున్నా లేక గోధుమ పండం కోస్తున్నా మేము సంప్రదాయ పాటలు పాడతూ ఆ పని చేస్తామని రుజీకి చెప్పారు. అయితే ఈ తరం వాళ్ళకు వాటి గురించి తెలియడం లేదని సంగీతం నేర్చించడంమొదలు పెట్టిన తర్వాత వాళ్లిపుడు తమ సంస్కృతి ఎంత ముఖ్యమో తెలుసుకుంటున్నారని ఆయన నాతో అన్నారు.

ఈ మ్యాజిక్ సెంటర్సు 2016లో ప్రారంభించారు. అయితే జియా అల్ కరీమ్ లిఫ్లులకు సంగీతం నేర్చడం మొదలు పెట్టాకొనే ఇది పని చేయడం మొదలైందని రుజీకి విపరించారు. జానపద సంగీతాన్ని హచ్చీగా ఎంజార్ చేస్తున్న అల్చిట్ [గ్రామంలో] ఇక్కడే పుట్టి పెరిగిన ఉల్ కరీమ్ సంగీతంలో దీగ్రి సాధించడంతో పాటు అనేక రకాల సంగీత వార్డు పరికరాలను వాయించడంలో వైపుణ్యం సంపాదించారు.

ఇక్కడ ఈ ఘనత సాధించింది ఆయనక్కరే. 2022లో ఓ మోటార్ సైకిల్ ప్రమాదంలో మరణించే వరకు వందమండికిపోగా

విద్యార్థులకు ఆయన సంగీతం
నేర్చించారు. విద్యార్థులు సంగీతం నేర్చుకునే
గదిలోకి రుజిక్ నన్ను తీసుకెళ్లారు. అదొక
జల్లులో ఉంది అ గదిలో నాలుగు
గోడలకు దుష్టుక్ అని పిలిచే దిండు
గల్లిబులు, దిరోన్ అని పిలిచే దిండు
వారగా వేసి ఉన్నాయి. అక్కడ
దాదాపు 12 మంది విద్యార్థులు
ఉన్నారు. పాకిస్తాన్ జాతియు
అతివాద దేశమైనా హంజా
లోయలో ఉదారవాదం, సేచ్చు
ఎక్కువ. ఇస్లాం ఆధివర్త్యం
ఎక్కువగా ఉన్నా.. ఇస్లాంలోని
ఆధునిక తరం సహసం, మహిళల
హాక్కుల్లి ప్రోత్సహిస్తోంది. ఆడప్పిల్లలు
స్వేచ్ఛగా ఆడుకోవచ్చ, చదువుకోవచ్చ,
మహిళలు చాలా మంది
యూనివర్సిటీలకు వెళ్లి చదువుకుంటున్నారు.
శింగ విప్పక్ లేకుండా అన్ని రంగాల్లో అందరికీ
అపకాశాలు కల్పించడం అభినందించాల్సిన
అంశం. సంగీతం నేర్చుకునేందుకు గదిలో కూర్చున్న
వారిలో రూబాబ్ అని పిలిచే వీణ లాంటి వాయిద్యాన్ని
పటువున్న బాలికలు కూడా ఉన్నారు.

ముగ్గరు విద్యార్థులు “పారీష” మూల్యాంకిం గురించి చివిపరించే క్రమంలో(హంజా ట్ర్యాన్స్‌నీ పిలిచే స్నేహిక సంపదాయ పదం). పొడవాటి, సస్తులీ వీణ లాంటి పరికరాన్ని వాయిస్తున్నారు. దానికి సపోర్ట్‌ఐవ్గా ఎరువు, ఆకుపచ్చ రంగుల్లో గీతలతో ఉండి డడాంగ అని పిలిచే పెద్ద ద్రఘమ్ము కూ ఉంది. హంజా లోయలో ఏళ్ళ తరబడి వారసత్పంగా వస్తున్న అ జానపద ధైనులు గాలినంత ఆపరించి నన్ను మైమరిపించాయి. మరో లోకానికి తీసుకొల్చాయి. మాటల్లో విపరించలేని అనుభూతిని మిగిల్చాయి. పాత అల్టీట్రో రాశ్లు పరిచి ఉన్న బాట మీదుగా మల్లీ కారకోరం ప్రావే మీడక వచ్చాను. అక్కడ నుంచి స్నేహికంగా గొజాల్ అని పిలిచే అప్పుర్ హంజాలో అడుగు పెట్టాను. సెంట్రల్ హంజాలో ఉన్న సంస్కృతి సంపదాయాలే పాదీస్తున్నప్పటికీ గొజాలీలు వాఫి భావ ఎక్కువా మాటల్లడుతున్నారు. వీ వందల ఏళ్ల క్రితం పక్కనే ఉన్న వఖన్ కారిదార్ నుంచి ఇక్కడకు వలనస వచ్చి ఉండవచ్చు. రహదారి ప్రారంభించకముందు హంజాలోనీ ఈ రెండ ప్రాంతాల్లో ఒక దాని నుంచి మరొక దానికి చేరుకోవడానికి రోజులు పక్క అయితే ఇప్పుడు గంటలోపి చేరుకోవచ్చు. ఈ ప్రాంతంలోకి అడుగు పెట్టానే దఱపైన నీలి రంగులో ఉన్న అట్టాబాద్ సరస్వ నాకు స్వేచ్ఛత పలికింది. అట్టాబాద్ సరస్వ సహజంగా ఏర్పడింది కాదు. దాని వెనుక ఓ విషాదం ఉంది. ఈ సరస్వ ప్రకతి శోభతో కళకళలాడుతోంది. 2010 జనవరి 4న పెద్ద కొండ చరియ విరిగిపడటంతో కొన్ని రాశ్లు హంజా న

ప్రవాహనికి అడ్డుగా పడిపోయాయి. అది అట్టాడ్ సరస్సుని స్ఫూర్తించిని
జ్ఞపుదా సరస్సు చుట్టూ భరిదేన హౌట్లు ఏర్పడ్డాయి. కొండచరియలైట్
ధ్వనిసమైన గ్రామం పేరే సరస్సుకు పెట్టారు. జ్ఞపుదా గ్రామం హంజా
లోయ అథవికటక, మార్కుతు పోస్ట్ ఖాయీలు కనిపిస్తోంది. తారకోరం
ప్రావే షైనా - పాకిస్తాన్ ప్రెండ్చిప్ టాస్ట్లు పేరుతో ఐదు సారంగ
మార్గాలను 2015లో నిర్మించారు. అవి ఈ మారుమాల ప్రాంతంలో
కాకుండా... ఏదో ఒక అత్యారునికి నగరంలో నిర్మించిన వాటిలా ఉన్నా
రోడ్డు విధిచి కొన్ని కిలోమీటర్లు వెళ్లిన తర్వాత నాకు బాట్లాంట్ కేఫీ
కనిపించింది. స్థానిక మహిళలే ప్రారంభించి, నిర్మిస్తాస్తా, స్థానిక వంటక
వచ్చిపుస్తు ఇలంటి రెస్టాంట్ కోసమే నేను వెదుకుతున్నాను. పాకిస్తానీ
వంటకాల్స్ మసాలా ఘాటు ఎక్కుపుగా ఉంటుంది. అయితే హంజా
వంటకాల్స్ మాత్రం అది ధుఫీనా వాసనను దాటి బయటకు రాదు. షైనా
చాలా రుచికరంగా ఉంటుంది. కొన్ని వంటల్లో ఆలివ్ నూనె జడల బారె

మూసం ఉంటాయి. నేను మూల్ (పాలతో చేసిన చీజ్, కడక్ర, యాపిల్ వెనిగర్తో చేసిన వంటకం), గిల్లుండి (పల్పుటి రొష్టై ముక్కల మధ్య వెన్ను కొన్ని గింజలు పెట్టి చేసే శాండ్ విన్ లాంబెది) కోసం అర్డర్ చేశాను. “సంప్రదాయ వంటలు దాచావు అంతరించే డశలో ఉన్నాయి. ఎందుకంటే మా పీల్లలు ఈ వంటలను ఇప్పుడటం లేదు. వాటిఎవరూ చెయ్యడం లేదు. దాంతో మేము వాటిని వండటం మొదలు పెట్టాము. మాతో మరి కొంతమంది మహిళలు కలిశారు. సంప్రదాయ వంటకాలను రుచి చూడటానికి స్థానికులు బాగానే వస్తువ్వారు” అని సుల్తానా నాతో చెప్పారు. ఈ ప్రాంతంలో ప్రాచీనమైన అడవి పువ్వు బాణ్లలండ్ పేరు మీద స్థాపించిన ఈ రష్ట్రాంటోలో ఇదే పేరుతో తయారు చేసిన టీ కూడా తాగాను. గొజల్లో ప్రత్యేకించి గుల్మిటోలో భౌత్సాహిక మహిళా పారిక్రామికవ్వెత్తల సంభ్రమానికి నాకు అప్పుడే తెలిసింది. పాకిస్టాన్లో కార్బూకశక్కిలో మహిళల వాటా 20 శాతం మాత్రమే. ఇది

ప్రపంచంలనే అతి తక్కువ. అయితే
హంజావ్యాటిలో మాత్రం మహిళలు
రెస్టాంట్లు, పొపులు నిర్వహించడమే
కావుందా
కార్పీంటర్లుగా కూడా పని
చేస్తున్నారు. సుల్తానా, బేగం
రెస్టాంట్కు కొంచెం దూరంలో
చర్చీ ముందు వైపున
షైబాగంలో కనిపించే కోన్
లాంటి లాంటి నిర్మాణం
మహిళా సాధికారతక మరో
ఉదాహరణ. 400 ఏక్ల నాలీ
ఇంట్లో కోర్కుహొ అనే కార్పీట్
ఫోక్స్‌ని మహిళలే
సదుతున్నారు.
నేను ఆ ఇంట్లోకి అటుగు
పెట్టగానే ఐదుగురు మహిళలు
విశాలమైన గదిలో కూర్చుని పని
చేస్తున్నారు. వారి చుట్టూ ఆల్ఫిన రగ్గులు
గోడకు వేలాడ దీసి ఉన్నాయి. వాళ్ల
అంతర్జాతీయ అవార్డులు గెలుచుకున్న

సమయంలో తీసిన భోబోలు కూడా గోడకు

వేలాడుతున్నాయి. "మేము 1998లో మెదలు పెట్టాం, అప్పట్లో కారకోరం ప్రాంత అభివృద్ధి సంస్థ 30 మంది మహిళలకు శిక్షణ ఇచ్చిందని ఘటించా బానో నాతో వెప్పారు. ఈ గ్రామంలోనే పుట్టి పెరిగిన ఆమె కోర్కొప్పును నడిపిస్తున్నారు. గుల్చిట్లో, మొత్తంగా చెప్పాలంటే ఈ ప్రాంతంలోనే రగ్గుల తయారీలో శిక్షణ తీసుకున్న తోలి మహిళ ఆమె. వందల మందితో కలిసి వచి చేశారు. కారకోరం ప్రావే మీద ప్రస్తుతం ఈ రగ్గుల ఫౌట్స్ ను సుప్రసిద్ధ ప్రయ్యుక ప్రాంతం. అంటే దీనర్థం అంతరించిపోతున్న రగ్గులు, కార్పెట్ల అల్లకాన్ని కాపాడటంతో పాటు ఈ మహిళల తమ కుటుంబాల పోషణ బాధ్యతంతా తమ భుజలా మీద మోస్తున్నారు. సంప్రదాయ రగ్గులను వాళీ భాసలో పుర్ణ లేదా ప్రోక్స్ అని పిలుస్తారు. వీటిని జడల బట్రె లేదా మేక వెంట్లుకలతో తయారు చేస్తారు. ఇవి వందల ఏట్లుగా మా సంస్కృతిలో భాగం. మేము శిక్షణ తీసుకోవడానికి ముందే ఉన్నాయని బానో చెప్పారు. పర్వత ప్రాంతాల్లో పెరిగే బట్టక్కు అనే మేకను పోలిన డిజైన్లనో ఆమె ఓ రగ్గును తయారు చేస్తున్నారు. ఒక గంట తర్వాత సెంటర్ల హంజాక వెళ్లేందుకు బయల్దైరాను. పసు కోస్ట్ ఇల్లు క్రమచే నా కంటి చూపు నుంచి దూరమైంది. వంపులు తిరిగిన రోడ్డు పొడవునా అవులు, మేకలు కనిపిస్తున్నాయి. కొంతమంది పెద్దవాళ్లు తమ వీపులై ఉన్న చెక్క అరట్లో గడ్డి మోవప్పి మోసుకెతుతున్నారు. ఆధునికత స్ఫోర్చుస్తున్న అలంకారికి దూరంగా హంజా వ్యాలీ ప్రజల సంప్రదాయ జీవితంలో మరో కోఱం ఇది. నిర్మాణపరంగా అధ్యుతంగా ఉండే కారకోరం ప్రావే హంజా వ్యాలీ ప్రజలు లేకపోతే కళా విహీనంగా కనిపిస్తంది. అత్యాధునికంగా నిర్మించిన ఆ సారంగాలలో నుంచి తిరిగి వెళుతున్నప్పుడు రజిక్ చెప్పిన ఓ మాట గుర్తుకొచ్చింది. మేము మా సంస్కృతిని 60 లేదా అంతకంటే ఎక్కువ సంపత్తురాల నుంచి రక్షించుకుంటూ వస్తున్నాం.... అదే ఆ మాట. అత్యాధునికంగా నిర్మించిన ఆ సారంగాల గుండా తిరిగి వెళుతున్నప్పుడు అనేక మంది సంస్కృతి పరిరక్షకుల గురించి ఆలోచించాను. హంజా వ్యాలీలో వాళ్లను నేను కలుసుకున్నాను. సంగిత కళాకారుల నుంచి స్థానిక వంపాట్లు, కళాకారులు ఇలా ఎంతో మంది. భవిష్యత్లో ఇక్కడికొచ్చే ప్రయ్యుకులు కూడా ఈ కారకోరం ప్రావేను ప్రత్యేకంగా మారుస్తున్న వాళ్లను కలిసి, వారి అనుభవాలను పంచుకుంటారేనే ఆశలో ఉన్నాయి. ఈ విశాలమైన రహదారి ప్రపంచంలోని అనేక క్రౌనేలలో ప్రముఖమైనది. వాహనాల్లో వెళ్లే వారికి సాహసాలు చేసే ప్రయాణికులకు మంచి జ్ఞాపకాల్చి అందిస్తుంది.